

ETNOGRAFSKI MUZEJ SPLIT

osnovan na Lučcu, 3. srpnja 1910. god. u 18 sati

IZA VESTIBULA 4 – SPLIT, p.p. 261 // tel./fax: (021) 344-161, 344-164, 343-108

e-mail: etnografski-muzej-st@st.t-com.hr // web: www.etnografski-muzej-split.hr

OIB: 87291243639 // Ž.R.: 2360000-1101349410 ZABA // IBAN: HR9823600001101349410

Split, 23. prosinca 2019.

Klasa: 612-05/19-01/221

Ur. broj: 2181-113-19-2

FINANCIJSKI PLAN ZA 2020. GODINU

Financijski plan EMS za 2020. godinu s projekcijama za 2021. i 2022. izrađen je na temelju sljedećih parametara i procjena:

1. Na temelju poziva Grada Splita (kao nadležnog proračuna) za 2020. godinu s definiranim financijskim okvirom
2. Na temelju prijavnica Ministarstvu kulture poslanih na natječaj Ministarstva kulture za 2020. godinu
3. Na temelju Poziva za predlaganje javnih potreba u područjima kulture Splitsko-dalmatinske županije za 2020. godinu
4. Procjene vlastitih prihoda za 2020. godinu

ETNOGRAFSKI MUZEJ SPLIT

osnovan na Lučcu, 3. srpnja 1910. god. u 18 sati

IZA VESTIBULA 4 – SPLIT, p.p. 261 // tel./fax: (021) 344-161, 344-164, 343-108

e-mail: etnografski-muzej-st@st.t-com.hr // web: www.etnografski-muzej-split.hr

OIB: 87291243639 // Ž.R.: 2360000-1101349410 ZABA // IBAN: HR9823600001101349410

Na temelju Zakona o proračunu (NN 87/08 136/12 i 15/15) čl. 28., Zakona o fiskalnoj odgovornosti (NN 139/10), Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (NN 26/10, NN 120/13), Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 124/14 i 115/15 87/16 I 3/18.), Pravilnika o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika JLP/R/S te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika (NN 128/09 i 142/14) i Uputa za izradu proračuna JLP/R/S – Grada Splita za razdoblje 2020. – 2022.

ETNOGRAFSKI MUZEJ SPLIT donosi

FINANCIJSKI PLAN

za 2020. godinu s projekcijama za 2021. i 2022. godinu

1. FINANCIJSKI PLAN ZA 2020. I PROJEKCIJA ZA 2021. I 2022.

FINANCIJSKI PLAN (proračunski korisnik) ZA 2020. I PROJEKCIJE PLANOVA ZA 2021. I 2022. GODINU

	Plan za 2020.	Projekcija plana za 2021.	Projekcija plana za 2022.
PRIHODI UKUPNO	3124820	3144300	3165000
PRIHODI POSLOVANJA	3124820	3144300	3165000
PRIHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE	0		
RASHODI UKUPNO	3324820	3244300	3165000
RASHODI POSLOVANJA	3264520	3184000	3115000
RASHODI ZA NEFINANCIJSKU IMOVINU	60300	60300	50000
RAZLIKA - VIŠAK/MANJAK	-200000	-100000	0

	Plan za 2020.	Projekcija plana za 2021.	Projekcija plana za 2022.
VIŠAK/MANJAK IZ PRETHODNE GODINE	200000	100000	

	Plan za 2020.	Projekcija plana za 2021.	Projekcija plana za 2022.
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA			
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA			
NETO FINANCIRANJE	0	0	0
VIŠAK/MANJAK + NETO FINANCIRANJE	200000	100000	0

2. PRIHODI I PRIMICI ISKAZANI PO VRSTAMA

FINANCIJSKI PLAN - Procjena prihoda i primitaka za 2020.

Izvor prihoda i primitaka Oznaka rač.iz računskog plana	2020.					
	Opći prihodi i primici	Vlastiti prihodi	Prihodi za posebne namjene	Pomoći	Donacije	
671	2554770					
636				120000		
652			410000			
661		40050				
Ukupno (po izvorima)	2554770	40050	410000	120000	0	0 0
Ukupno prihodi i primici za 2020.	3124820					

**FINANCIJSKI
PLAN -
Procjena
prihoda i
primitaka za
2021.**

Izvor prihoda i primitaka Oznaka rač.iz računskog plana	2021.					
	Opći prihodi i primici	Vlastiti prihodi	Prihodi za posebne namjene	Pomoći	Donacije	
671	2570300					
636				100000		
652			430000			
661		44000				
Ukupno (po izvorima)	2570300	44000	430000	100000	0	0 0
Ukupno prihodi i primici za 2021.	3144300					

**FINANCIJSKI
PLAN -
Procjena
prihoda i
primitaka za
2022.**

Izvor prihoda i primitaka Oznaka rač.iz računskog plana	2022.					
	Opći prihodi i primici	Vlastiti prihodi	Prihodi za posebne namjene	Pomoći	Donacije	
671	2586000					
636				100000		
652		435000				
661		44000				
Ukupno (po izvorima)	2586000	479000	0	100000	0	0 0
Ukupno prihodi i primici za 2022.	3165000					

3. RASHODI I IZDACI ZA TROGODIŠNJE RAZDOBLJE, RAZVRSTANI PREMA PRORAČUNSKIM KLASIFIKACIJAMA

Ekonomska klasifikacija

PLAN RASHODA I IZDATAKA									
		PLAN ZA 2020.	Opći prihodi i primici	Prihodi za posebne namjene	Pomoći	Vlastiti/311	Višak/2019	PROJEK CIJA PLANA ZA 2021.	PROJE KCIJA PLANA ZA 2022.
	USTANOVA U KULTURI								
	Program: PROGRAM JAVNIH POTREBA U KULTURI	3285220	2515170	410000	120000	40050	200000	3204300	3125000
A10000X	Aktivnost: Djelatnost ...	3285220	2515170	410000	120000	40050	60350	3204300	3125000
31	Rashodi za zaposlene	2074400	2027000	47400	0	0	0	2087000	2100000
311	Plaće (bruto)	1690200	1677000	13200					
312	Ostali rashodi za zaposlene	122000	90000	32000					
313	Doprinosi na plaće	262200	260000	2200					
32	Materijalni rashodi	1139270	481570	358000	120000	0	179700	1105900	963500
321	Naknade troškova zaposlenima	110900	88300	22600					
322	Rashodi za materijal i energiju	145100	101100	39000	5000				
323	Rashodi za usluge	791900	263100	254000	108000		166800		
324	Naknada troškova osobama izvan radnog odnosa	58070	25770	12400	7000		12900		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	33300	3300	30000					
34	Financijski rashodi	11250	6600	4600	0	50	0	11400	11500
343	Ostali financijski rashodi	11250	6600	4600		50			
41		5000				5000		5000	5000
412		5000				5000			
42		55300				35000	20300	56000	45000
422		50300				30000	20300		
424		5000				5000	5000		
	Program: STRUČNA TIJELA I VIJEĆA	39600	39600	0	0	0	0	40000	40000
A800001	Aktivnost: Upravna i kazališna vijeća	39600	39600	0	0	0	0	40000	40000
32	Materijalni rashodi	39600	39600	0	0	0	0	40000	40000
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	39600	39600						

4. PROGRAMSKA KLASIFIKACIJA

a. Redovita programska djelatnost Muzeja za 2020.

Izložbena aktivnost

1.	STRATEŠKI CILJ	Javna prezentacija tradicijske baštine (izložbena djelatnost)	Javna prezentacija tradicijske baštine (izložbena djelatnost)
2.	AKTIVNOSTI (PROJEKTI)	Izložba Izdavačka djelatnost EMS kroz 110. godina djelovanja	Izložba Biseri Etnografskog muzeja Split
3.	VRIJEME TRAJANJA	veljača - travanj 2020.	srpanj - rujan 2020.
4.	IZVOR FINANCIRANJA	proračunska i vlastita sredstva	proračunska i vlastita sredstva
5.	ODGOVORNA OSOBA	dr. Silvio Braica	dr. Silvio Braica
6.	ODGOVARAJUĆA DOKUMENTACIJA	Plan rada EMS za 2020. godinu	Plan rada EMS za 2020. godinu

1.	STRATEŠKI CILJ	Javna prezentacija tradicijske baštine (izložbena djelatnost)	Javna prezentacija tradicijske baštine (izložbena djelatnost)
2.	AKTIVNOSTI (PROJEKTI)	Izložba LADO / RELJEFI / TRAGOVI – gostovanje, Lado	Izložba O životinjama i ljudima – gostovanje, EMZ
3.	VRIJEME TRAJANJA	svibanj - lipanj 2020.	listopad - studeni 2020.
4.	IZVOR FINANCIRANJA	proračunska i vlastita sredstva	proračunska i vlastita sredstva
5.	ODGOVORNA OSOBA	dr. Silvio Braica	dr. Silvio Braica
6.	ODGOVARAJUĆA DOKUMENTACIJA	Plan rada EMS za 2020. godinu	Plan rada EMS za 2020. godinu

1.	STRATEŠKI CILJ	Javna prezentacija tradicijske baštine (izložbena djelatnost)	Javna prezentacija tradicijske baštine (izložbena djelatnost)
2.	AKTIVNOSTI (PROJEKTI)	Izložba Povismo i sukno – kaštelansko tradicijsko ruho, Muzej grada Kaštela	Gostovanje izložbe „Etnografski opus fotografa Stuhlera“, Narodni muzej Zadar
3.	VRIJEME TRAJANJA	lipanj – rujan 2020.	2020.
4.	IZVOR FINANCIRANJA	proračunska i vlastita sredstva	proračunska i vlastita sredstva
5.	ODGOVORNA OSOBA	dr. Silvio Braica	dr. Silvio Braica
6.	ODGOVARAJUĆA DOKUMENTACIJA	Plan rada EMS za 2020. godinu	Plan rada EMS za 2020. godinu

1.	STRATEŠKI CILJ	Javna prezentacija tradicijske baštine (izložbena djelatnost)	Javna prezentacija tradicijske baštine (izložbena djelatnost)
2.	AKTIVNOSTI (PROJEKTI)	Izložba Žuljeve ruke na čast služe. Fragmenti obiteljskog gospodarstva u Istri, Dalmaciji i sjeveroz. Hrvatskoj	Priprema izložbe Orijentalno hladno oružje EMS
3.	VRIJEME TRAJANJA	jesen 2020.	2020.
4.	IZVOR FINANCIRANJA	proračunska i vlastita sredstva	Proračunska i vlastita sredstva
5.	ODGOVORNA OSOBA	dr. Silvio Braica	dr. Silvio Braica
6.	ODGOVARAJUĆA DOKUMENTACIJA	Plan rada EMS za 2020. godinu	Plan rada EMS za 2020. godinu

1.	STRATEŠKI CILJ	Javna prezentacija tradicijske baštine (izložbena djelatnost)	Javna prezentacija tradicijske baštine (izložbena djelatnost)
2.	AKTIVNOSTI (PROJEKTI)	Priprema izložbe Tradicija kamenarstva i klesarstva na otoku Braču	Nastavak rada na projektu stalnog postava Muzeja
3.	VRIJEME TRAJANJA	2020.	siječanj – prosinac 2020.
4.	IZVOR FINANCIRANJA	proračunska i vlastita sredstva	proračunska i vlastita sredstva
5.	ODGOVORNA OSOBA	dr. Silvio Braica	dr. Silvio Braica
6.	ODGOVARAJUĆA DOKUMENTACIJA	Plan rada EMS za 2020. godinu	Plan rada EMS za 2020. godinu

Izdavačka aktivnost

1.	STRATEŠKI CILJ	Javna prezentacija tradicijske baštine (izdavačka djelatnost)	Javna prezentacija tradicijske baštine (izdavačka djelatnost)
2.	AKTIVNOSTI (PROJEKTI)	časopis „Ethnologica Dalmatica“ vol. 27	Katalog Izdavačka djelatnost EMS kroz 110. godina djelovanja
3.	VRIJEME IZDAVANJA	listopad 2020.	veljača 2020.
4.	IZVOR FINANCIRANJA	proračunska i vlastita sredstva	proračunska i vlastita sredstva
5.	ODGOVORNA OSOBA	dr. Silvio Braica	dr. Silvio Braica
6.	ODGOVARAJUĆA DOKUMENTACIJA	Plan rada EMS za 2020. godinu	Plan rada EMS za 2020. godinu

1.	STRATEŠKI CILJ	Javna prezentacija tradicijske baštine (izdavačka djelatnost)
2.	AKTIVNOSTI (PROJEKTI)	Katalog izložbe Biseri Etnografskog muzeja Split
3.	VRIJEME IZDAVANJA	srpanj 2020.
4.	IZVOR FINANCIRANJA	proračunska i vlastita sredstva
5.	ODGOVORNA OSOBA	dr. Silvio Braica
6.	ODGOVARAJUĆA DOKUMENTACIJA	Plan rada EMS za 2020. godinu

Pedagoška aktivnost

1.	STRATEŠKI CILJ	Javna prezentacija tradicijske baštine (pedagoška djelatnost)
2.	AKTIVNOSTI (PROJEKTI)	Pedagoške akcije vezane uz izložbe i uz određene datume
3.	VRIJEME TRAJANJA	siječanj-prosinac 2020.
4.	IZVOR FINANCIRANJA	proračunska i vlastita sredstva
5.	ODGOVORNA OSOBA	dr. Silvio Braica
6.	ODGOVARAJUĆA DOKUMENTACIJA	Plan rada EMS za 2020. godinu

Stručni rad

1.	STRATEŠKI CILJ	Zaštita i očuvanje tradicijske baštine	Javna prezentacija tradicijske baštine (stručni i znanstveni skupovi)
2.	AKTIVNOSTI	Stručni rad muzeja	Simpozij o Kamilu Tončiću
3.	VRIJEME TRAJANJA	siječanj-prosinac 2020.	srpanj 2020.
4.	IZVOR FINANCIRANJA	proračunska i vlastita sredstva	proračunska i vlastita sredstva
5.	ODGOVORNA OSOBA	dr. Silvio Braica	dr. Silvio Braica
6.	ODGOVARAJUĆA DOKUMENTACIJA	Plan rada EMS za 2020. godinu	Plan rada EMS za 2020. godinu

Ostale aktivnosti

1.	STRATEŠKI CILJ	Javna prezentacija tradicijske baštine (rad sa zajednicom i u zajednici)
2.	AKTIVNOSTI (PROJEKTI)	Ostale aktivnosti – naročito godišnjica Muzeja, Piano loop Festival, rođendan J. Coltranea, Festival klasične gitare
3.	VRIJEME TRAJANJA	Lipanj – prosinac 2020.
4.	IZVOR FINANCIRANJA	proračunska i vlastita sredstva
5.	ODGOVORNA OSOBA	dr. Silvio Braica
6.	ODGOVARAJUĆA DOKUMENTACIJA	Plan rada EMS za 2020. godinu

b. Stručna vijeća i tijela

Sukladno zakonu, Upravno vijeće obavlja poslove i zadatke sastajući se po potrebi i nastojeći zadržati kontinuirano zanimanje za rad i stanju u Muzeju.

Predviđeno je sastajanje Upravnog vijeća na mjesečnoj bazi. Glavni zadaci za 2020. godinu je donošenje plana rada i prihvaćanje godišnjeg izvješća. Osim toga redovito se razmatraju i periodična izvješća.

Sukladno zakonu, po određenim stručnim pitanjima sastaje se Stručno vijeće Muzeja.

5. OBRAZLOŽENJE FINACIJSKOG PLANA

1.1. Sažetak djelokruga rada

1.1.1. Djelokrug rada Muzeja

- skupljanje, čuvanje i istraživanje civilizacijskih, kulturnih i prirodnih dobara,
 - njihova stručna i znanstvena obrada i sistematizacija u zbirke,
 - trajno zaštićivanje muzejske građe, muzejske dokumentacije, muzejskih lokaliteta i nalazišta,
 - njihovo neposredno i posredno predočavanje javnosti putem stalnih i povremenih izložbi
 - pripremanje i održavanje stalnih, povremenih i pokretnih izložbi,
 - objavljivanje podataka i spoznaja o muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava,
 - za svoje potrebe Muzej obavlja i slijedeće djelatnosti:
 - izdavačka djelatnost,
 - pedagoška djelatnost,
 - organiziranje i održavanje predavanja, tečajeva, seminara, pružanje stručne pomoći uz slične oblike rada od interesa za Muzej,
 - koordiniranje rada lokalnih zavičajnih zbirki i muzeja bez etnologa,
- davanje naputaka kulturno-umjetničkim društvima kod izrade kopija narodnih nošnji.

1.1.2. Broj zaposlenih u Muzeju

U Etnografskom muzeju Split zaposleno je ukupno 16 djelatnika i to:

- ravnatelj/muzejski savjetnik
- tajnik/voditelj računovodstva
- kustos
- viši kustos - 2
- muzejski savjetnik - 2
- restaurator
- pedagog
- diplomirani knjižničar
- viši preparator - 3
- recepcioner/vodič - 2
- pomoćni radnik

1.1.3. Struktura zaposlenih prema stupnju obrazovanja

- SSS – 3
- VŠS – 1
- VSS – 10
- VSS (dr. sc.) - 2

1.1.4. Vizija Muzeja

Vizija Etnografskog muzeja Split jest biti javna institucija kojoj je prikupljanje, zaštita, očuvanje i prezentacija tradicijske baštine jedan od temelja očuvanja i razvitka kulturnog i nacionalnog identiteta Hrvatske u zajednici europskih naroda i Europskoj uniji.

1.1.5. Misija Muzeja

Misija Etnografskog muzeja Split je da istraživanjima etnografske, etnološke i kulturno antropološke građe, u zadanom vremenskom razdoblju od srednjega vijeka do suvremenog doba, stručnim i znanstvenim metodama sakuplja, obrađuje, sistematizira i prezentira ulogu i razvoj čovjeka i tradicijskog društva prvenstveno na području Dalmacije i Hrvatske.

Time ukazuje na sličnosti i razlike s drugim sredinama tijekom dugoga perioda a sve u cilju ostvarenja informativne i edukativne muzejske institucije koja promiče tradicijsku baštinu.

Sama činjenica da je muzej smješten u stare odaje Dioklecijanova stana neraskidivo vezuje prošlost i sadašnjost prostora u kojem djeluje.

Djelovanje muzeja unutar sjedišta okrenuto je lokalnom stanovništvu putem povremenih izložbi, te gostima grada i regije putem stalnoga postava muzeja. Djelovanje muzeja van sjedišta putem izložbi okrenuto je drugim lokalnim zajednicama.

1.1.6. Ciljevi Muzeja

1. Opći cilj - Zaštita i očuvanje tradicijske baštine

- 1.1. Posebni cilj - Skupljanje predmeta tradicijske baštine
- 1.2. Posebni cilj - Čuvanje i zaštita predmeta tradicijske baštine
- 1.3. Posebni cilj - Istraživanje i stručna obrada predmeta tradicijske baštine

2. Opći cilj - Javna prezentacija tradicijske baštine

- 2.1. Posebni cilj - Izložbena djelatnost
- 2.2. Posebni cilj - Izdavačka djelatnost
- 2.3. Posebni cilj - Pedagoška djelatnost
- 2.4. Posebni cilj - Rad sa zajednicom i u zajednici

1.2. Obrazloženje programa

1.2.1. TROŠKOVI MUZEJSKE ZGRADE

Kako je Etnografski muzej Split s **400 kvadratnih metara** izložbenoga prostora koje je koristio na adresi Iza lože 1 prešao na **1500 kvadratnih metara** izložbenoga prostora te **800 kvadratnih metara** radnog prostora, vidljivo je da je samo fizičko povećanje prostora dovoljan razlog za povećanjem materijalnih troškova.

Isto tako, Etnografski muzej Split preuzeo je brigu o terasi Vestibula, gdje održava čistoću i zelenilo, pa se značajno povećala potrošnja vode.

1.2.2. ODRŽAVANJE ZGRADE

Po građevinsko-ekonomskoj praksi ulaganje za održavanje (novoizgrađene) zgrade iznosi u prosjeku 2% uloženi sredstava tijekom gradnje. Kako Etnografski muzej Split od 2005. godine skrbi o novoj i skupoj zgradi u svakome slučaju treba predvidjeti i određena sredstva za održavanje.

Skupa i moderna rasvjeta, skupi alarmni i vatrodajni sustavi, skupi videonadzor, skupi parket, lift, drvene ograde i podovi i sve ostalo ugrađeno u muzejsku zgradu traži i ulaganje na polju održavanja i popravaka.

1.2.3. ČUVANJE ZGRADE – fizička zaštita muzeja

Projektanti, izvođač i Muzej su napravili sve što je potrebno da bi zgrada u Severovoj bila tehnički osigurana i zaštićena, međutim ostaje pitanje fizičke zaštite. Kako se otvorila cjelokupna zgrada, Potrebno je povremeno osigurati fizičku zaštitu zgrade (sa službom koja s Gradom ima ugovor).

Problem se diže na višu razinu u trenutku kada je muzej integrirao i susjednu zgradu za radne prostore te izlaz za Vestibul. Tada je objekt zaista dobio veliku vrijednost koju treba zaštititi.

1.2.4. Održavanje svih sustava

Da bi muzej uopće mogao normalno funkcionirati, te da bi u svakom trenutku imao podršku za otklanjanje strojarskih, elektroničkih, električnih, informatičkih, softverskih i drugih kvarova muzej treba paušalno plaćati brojne usluge, bez kojih ne može normalno funkcionirati.

1.2.5. Obrada i zaštita zbirki

Upis, obrada i revizija kroz muzejski programa M++, te fizička zaštita zbirki i pojedinačnih predmeta prema planu i programu za 2020. godinu.

1.2.6. Izložbena djelatnost u 2020. godini

- Izložba Izdavačka djelatnost EMS kroz 110. godina djelovanja

Počeci izdavačke djelatnosti Muzeja sežu u daleku 1913. godinu, kada je objavljen prvi broj časopisa *Koledar Pokrajinskog muzeja za narodni obrt i umjetnost*. Izrazito povećanje ukupnog broja izdanja bilježimo od 90-ih godina 20. stoljeća do danas. Ovaj segment rada Muzeja iznimno je vitalan i važan te se iz godine u godinu potvrđuje u produkciji najrazličitijih izdanja. Muzej izdaje raznovrsne publikacije kao što su katalogi povremenih izložaba, plakati, informativni muzejski leci/brošure i muzejski vodiči, ostale omeđene publikacije te serijske publikacije. U novije vrijeme javljaju se i publikacije elektroničkog nakladništva.

Projekt je zamišljen da se u okviru obilježavanja 110. obljetnice Muzeja prikaže ovaj segment Muzejskoga rada, kao dio većeg izložbenog projekta ili samostalno kao katalog fonda sekundarne dokumentacije.

Višestruki su ciljevi ovoga projekta među kojima izdvajamo najvažnije, a to su:

1. prikupiti, obraditi i u pratećoj publikaciji prezentirati ukupan fond Izdavačke djelatnosti Muzeja,
2. obradom teme muzejskog izdavaštva namjerava se približiti razvojni put izdavaštva u ovoj ustanovi, stavljajući ga u kontekst s dostignućima i izdavačkom praksom drugih muzeja od samih početaka, pa sve do najsuvremenijih trendova u muzejskom izdavaštvu,
3. analizirati postojeće stanje i uvidjeti glavne nedostatke Muzejskog izdavaštva te predvidjeti mogućnosti za njegovo poboljšanje.

Analizom sveukupnog izdavaštva Muzeja pružit će nam odgovore na brojna pitanja koja nam se nameću: kolika je ukupna izdavačka produkcija Muzeja, koje su najzastupljenije vrste muzejskih publikacija, koje su njihove formalne i sadržajne osobine, kolika je zastupljenost pojedinih Muzejskih zbirki (tema) u katalogima povremenih izložaba, na kojim sve jezicima su tiskane i koliki je njihov pojedinačni udio, kakav je odnos medija na kojem se publikacije nalaze (tiskani i elektronički), kome su sve namijenjene publikacije Muzeja i kakva je zastupljenost pojedinih kategorija korisnika.

- Izložba Biseri Etnografskog muzeja Split

Sudjelovanje u izložbi planiranoj za sljedeću godinu kada Etnografski muzej Split slavi svoj 110. rođendan. Predviđen je zajednički rad svih kustosa Muzeja koji će manjim brojem predmeta predstaviti zbirke koje vode. Izložbena koncepciju je definirana na način da bi bi svaki predmet bio popraćen opširnijom legendom od dvije do tri rečenice koja upućuje na njegovo značenje u kontekstu hrvatske kulture. Izložba je to o zbirkama muzeja u kojoj bi sudjelovali svi kustosi, voditelji zbirki. Odabirom tri predmeta iz svake zbirke predstavilo bi se bogatstvo fundusa, pomno sakupljano i čuvano kroz dugih 110 godina postojanja muzeja. Ideja je da se na zanimljiv i popularan način prezentiraju izabrani predmeti i na različite načine ispričaju zanimljive priče o njima.

Iz kompleksnog mozaika naše bogate muzejske baštine raznovrsnim odabirom predmeta za izložbu posjetiteljima će se otkriti bogatstvo i slojevitost fundusa najstarijeg hrvatskog etnografskoga muzeja.

- Izložba O životinjama i ljudima

Životinje i ljudi imaju dugu zajedničku povijest. Gotovo da nema područja ljudskog djelovanja, a da nije prožeto uzajamnim odnosom ljudi i životinja, bilo u stvarnom ili simboličkom smislu. Životinje su posvuda, vidljive i nevidljive: u parkovima, zoološkim vrtovima, laboratorijima, cirkusima, klaonicama, domovima, knjigama, filmovima ili slikama.

Izložbom želimo pokazati kako su se tijekom povijesti mijenjale naše predodžbe, osjećaji i ponašanje prema životinjama unutar našeg društvenog okruženja, ali i spram onih u prirodnom okolišu.

Zašto se s nekim životinjama družimo, nekih se bojimo ili ih preziremo, druge štujemo ili jedemo, oblačimo ili mučimo? Propitujući svoj odnos sa životinjama dolazimo i do pitanja što to danas znači čovjekom. Kako društvo definira što je humano i koje to izazove u budućnosti nosi?

Cilj izložbe je predstaviti povijesni odnos čovjeka i životinje aktivno i angažirano. Uz izložbu će, stoga, biti organiziran čitav niz popratnih edukativnih i znanstveno-popularnih programa namijenjenih najširoj javnosti svih životnih dobi.

- Izložba Lado/reljefi/tragovi

Bilo kao magijsko sredstvo, kao dio religije ili svakodnevnog života ples je bez iznimke u prvome redu komunikacija: s onostranim, s božanskim zaštitnikom, silom prirode ili pak s plesnim partnerom ili partnerima. I u konačnici s publikom. Za ovu izložbu iz bogatog su fonda fotografija Lada Petre Slobodnjak odabrani upravo oni trenuci koji o tome govore najizravnije, a istovremeno poštuju specifičnosti scenske izvedbe. Tim su fotografijama pridruženi i pejzaži nastali na onim mjestima s kojih plesovi potječu te videoradovi s isječcima plesova. Pritom se pejzaži doimlju dijelom kao stilizirani pokreti, dijelom kao nabori tkanine, (plesni) pokreti odražavaju toplinu zemlje, strogoću kamena ili mekoću mora, a sve zajedno slika je tradicijske baštine, žive, vibrantne, prodorne i beskonačne.

Izložba LADO / RELJEFI / TRAGOVI podijeljena je na zone. Tim se postupkom nastojalo poštovati uobičajene podjele folklorne glazbe i plesa prema regijama. Na istoj osnovi koncipiran je i katalog izložbe koji osim fotografija donosi i interpretacije četiriju od velikog broja mogućih motiva, odnosno stihova i plesova iz Ladovog repertoara (Ljelje, Zeleni Juraj, Nijemo kolo i Lindo). Time se publici pokušava dočarati reljefnost folklorne baštine i vremenski kontinuitet nekih obreda i običaja, koji su slijedom izmjena povijesnih okolnosti i sami mijenjali svoje oblike i značenja.

Poseban dio izložbe su velika platna s otisnutim pejzažima isprepletenim s detaljima narodnih nošnji, koja materijalom i prizorom evociraju tradicijsko ruho i upućuju na povezanost podneblja i narodnih običaja.

- Izložba Žuljeve ruke na čast služe

Riječ je o suradnji sva tri hrvatska etnografska muzeja: Etnografskog muzeja Istre/Museo etnografico dell'Istria, Etnografskog muzeja u Zagrebu i Etnografskog muzeja Split u vidu izložbe koja će tematizirati obitelj kao temeljnu društvenu jedinicu prisutnu u gotovo svim tipovima društava, a unutar koje se definiraju određene obiteljske, rodne, radne, društvene i druge uloge koje se tijekom života mijenjaju u odnosu na kulturološke, sociološke i biološke čimbenike ove male ljudske zajednice.

Budući da svaki od muzeja u suradnji posjeduje zbirku gospodarstva, a polazeći od toga da su tradicijske gospodarske grane neizostavnim egzistencijalnim elementom svake obitelji, odlučile smo tradicijskim oblicima obitelji pristupiti upravo kroz radne uloge koje su imali određeni članove obitelji, kao i odnose među njima.

Izložbom će se analizirati i interpretirati radnu i rodnu prizmu gospodarskog aspekta te radne uloge koje su se mijenjale tijekom godina i koje su definirale određene odnose unutar obitelji. Iako će se promatrati obitelj kao cjelina, posebna pažnja posvetit će se ženi i njezinom radu unutar obiteljskih gospodarstava. Glavni nositelji tema postava su obiteljska gospodarstva u Istri dok će u manjem segmentu gostovati s jednako razrađenom temom Etnografski muzej Split i Etnografski muzej Zagreb. Istra bi bila predstavljena s dvije obitelji koje se bave preradom grožđa i jednom obitelji koja se bavi ribarstvom, Dalmacija s ribarskom obitelji dok bi se sjeverozapadna Hrvatska predstavila obitelji orijentiranoj na tradicijsku zemljoradnju.

- Priprema izložbe Orijentalno hladno oružje EMS

Jatagan je pored svoje funkcije ubojitog oružja bio i neodvojiv dio folkloru gotovo svakog uniformiranog, ali i neuniformiranog muškarca na području što ga je zauzimalo Osmanlijsko Carstvo. Njegovim izlaganjem pogledima željela se naglasiti hrabrost i društvena važnost njegova vlasnika te iskazivanje staleške razlike naspram ostalih.

Prema jednom crtežu koji prikazuje splitskog gradskog stražara oko polovice 19. stoljeća, vidi se da je osim puške preko ramena, za crvenim pâsom nosio pored dvije kubure i zataknut jatagan bjelosapac. Takvi noževi lijepo su prikazivani na likovnim prikazima narodnih vojnika i lokalnih stanovnika u svečanoj odjeći dalmatinskih krajeva s početka 19. stoljeća. Izgled vojnika teritorijalne vojske koja je čuvala granicu mletačke Dalmacije prema Osmanlijskom Carstvu i njihovo naoružanje sačuvan je uglavnom u izgledu alkarskih momaka Sinjske alke.

U Zbirci oružja Etnografskog muzeja Split nalazi se 91 primjerak hladnog orijentalnog oružja, od čega 64 jatagana, a ostalo su noževi i bodeži. Prema ljepoti izrade, raznovrsnosti i rijetkosti primjeraka, od kojih neki spadaju među najstarije primjerke do sada poznate, Zbirka sadrži možda najvrjednije primjerke jatagana na području nekadašnjeg Osmanlijskog Carstva. U Hrvatskoj ide uz bok muzejskim zbirkama Hrvatskog povijesnog muzeja u Zagrebu i Muzeja Slavonije u Osijeku a po nekim raskošnim tipovima ih i nadmašuje.

Prilikom sistematske stručne obrade Zbirke jatagana Etnografskog muzeja Split došlo se do izvjesnih podataka koji bacaju novo svjetlo na datiranje i majstorske radionice u Osmanskom Carstvu i dijelovima Dalmacije, pa čak i na pripisivanje pojedinih primjeraka pojedinim majstorima.

Nakon sistematizacije zbirki jatagana u Etnografskom muzeju u Splitu, te pregleda zbirki Viteškog Alkarskog društva u Sinju, u Muzeju grada Splita, Franjevačkom muzeju i Galeriji Na Gorici u Livnu, Muzeju seljačke bune u Gornjoj Stubici, Franjevačkom muzeju u Imotskom, nekim privatnim zbirkama u Dalmaciji, Vojnom muzeju u Istanbulu, Pomorskom muzeju u Istanbulu, te objavljenih članaka i knjiga o njima, moglo se doći do izvjesnih pretpostavki u vezi njihovog datiranja, tipologija i podrijetla. Iako je, ako oštrice jatagana nemaju upisane godine proizvodnje, vrlo teško datirati pojedine primjerke ipak na osnovu prikupljenih podataka moguće je pojedine tipove jatagana pripisati nekim majstorskim radionicama, pa čak i određenim majstorima za koje se nažalost još uvijek ne može pouzdanije utvrditi područje djelovanja. Svakako, daljim istraživanjima i publiciranjem većeg broja stručno obrađenih jatagana u našim i inozemnim zbirkama, moglo bi se doći do konkretnijih rezultata, te je i ovo jedan prilog tome.

Tipologija jatagana rađena je samo na osnovu navedenih zbirki u Dalmaciji. Ostali tipovi jatagana iz drugih muzeja u Hrvatskoj i inozemstvu nisu uključeni u rad. Uz svaki tip jatagana priložen je i crtež s karakterističnim dekorativnim elementima i oblikom drška. U kataloškom dijelu jatagani su grupirani kronološki po načinjenoj tipologiji. Opisi su rađeni detaljnije kako bi se s većom vjerojatnošću mogli povezivati određeni jatagani uz iste majstore. Natpisi na sječivima pisani osmanskim pismom dati su izvorno, sa svim pravopisnim pogreškama, karakteristikama rukopisa i oštećenjima slova, kako bi i to pomoglo pri budućim analogijama. Katalog majstora rađen uz pomoć već u literaturi objavljenih primjeraka izrađen je kronološki abecednim redom. Svi majstori istoga imena svrstani su u istu grupu. U popisu se nalazi preko 500 jatagana s upisanim majstorom izrade i godinom izrade. Uz svaki navedeni jatagan navedena je i kratica muzeja kojem jatagan pripada i njegov inventarni broj.

Slijedeći detalj na koji se do sada nije obraćala pažnja, niti je igdje u literaturi objavljen, su žigovi utisnuti na hrptu sječiva pored drške. Ti žigovi najvjerojatnije označavaju majstorske radionice u kojima su izrađivana sječiva. Isti žigovi se vrlo često podudaraju s godinama proizvodnje i imenima majstora ispisanim na sječivima. Svakako bi evidentiranje i publiciranje tih žigova pomoglo pri rekonosciranju majstorskih radionica, datiranju jatagana bez upisane godine i njihovom podrijetlu. Sada se prvi put publiciraju ti žigovi, njih 51, uz brojna imena majstora prikupljena u mnogim muzejskim i privatnim zbirkama svijeta. Žigovi na hrptu jatagana prikazani su crtežima te s popisom jatagana istih žigova svrstanim u grupe.

- Izložba Povismo i sukno – kaštelansko tradicijsko ruho

Nakon izložbe o Kaštelanskoj narodnoj nošnji naziva „Povismo i sukno – Kaštelansko tradicijsko ruho“ otvorenoj u prostorima Etnografskog muzeja u Splitu 2015. godine i postavljanja istoimene izložbe u Etnografskom muzeju Rupe u Dubrovniku 2019. godine namjeravamo nastaviti međumuzejsku suradnju i izložbu postaviti u Muzeju grada Kaštela u lipnju 2020. godine.

Tema o Kaštelanskom povijesnom tekstilu neminovno je vodila međusobnoj suradnji dviju muzejskih institucija čija se stručna ingerencija i interesi djelomično preklapaju. Suradnja je bila ostvarena i realizirana već u prvoj godini osnutka Muzeja grada Kaštela 1999. godine i to baš na istoj temi – objavi prikupljenih likovnih prikaza kaštelanske narodne nošnje u istoimenoj mapi koju je priredio Arsen Duplančić. Izdavači ove mape bile su ove dvije institucije, a tiskanje je poduprlo Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Izložba „Povismo i sukno – Kaštelansko tradicijsko ruho“ monografski je prikaz tradicijskog odijevanja kaštelanskog prostora, odnosno Grada Kaštela. Izložena je izvorna građa prikupljena i sačuvana u Etnografskom muzeju Split kroz vremensko razdoblje više od pedeset godina i ona u Muzeju grada Kaštela koji građu prikuplja od početka 90-ih godina 20. stoljeća. Uz materijalnu građu prikupljena je i sekundarna građa koja je također prezentirana na izložbi.

Najvažniji cilj izložbe koju bi postavili u Kaštelima je prikupljenu građu prezentirati građanima Grada Kaštela, školskoj i predškolskoj djeci.

- Gostovanja izložbi EMS
- 1. Etnografski opus fotografa Stuhlera, Narodni muzej Zadar
- 2. Tradicijsko gradsko ruho Makedonije iz fundusa Etnografskog muzeja Split, Etno Art galerija, KUC-Travno Zagreb

2.2.7. Izdavačka djelatnost u 2020. godini

- Katalog Izdavačka djelatnost EMS kroz 110. godina djelovanja (vezano uz izložbu)
- katalog Biseri Etnografskog muzeja Split (vezano uz izložbu)
- katalog predmeta Povismo i sukno – kaštelansko tradicijsko ruho (s Muzejom grada Kaštela, vezano uz izložbu)
- priprema kataloga Orijentalno hladno oružje EMS (vezano uz izložbu)
- časopis Ethnologica Dalmatica vol. 27 (vezano uz simpozij)

2.2.8. Pedagoška djelatnost

A) EDUKATIVNE RADIONICE ETNOGRAFSKOG MUZEJA SPLIT

- *Hrvatske tradicijske igrčke*
- *Kruh u tradicijskoj kulturi*
- *Glinene majstorije*
- *Božićna priča*
- *Sveti Nikola*
- *Pisanica šarenica*
- *Nonina škrinja*
- *Kakav krasan nakit!*
- *Odjeća u prošlosti*
- *Kamene priče*
- *Pitalica neskitalica*
- *Ribar, ribica i pokoji brod*
- *Pčelice u muzzzzzeju*
- *Tajne moga grada*
- *Torbe u tradicijskoj kulturi*
- *Glazbena radionica*
- *Kako živi narod*
- *Juhuuu - praznici su - idemo u muzeje*

B) PEDAGOŠKO – EDUKATIVNA AKCIJA (18. 04 – 18. 05)

C) NOĆ MUZEJA

D) DAN MUZEJA

2.2.9. Institucionalna i druga suradnja

- Program proslave osnutka Muzeja

U prvom tjednu srpnja Muzej slavi godišnjicu osnutka i to koncertima na otvorenom u svome dvorištu Božićević/Natalis i na trgu ispred muzeja. Uz nastup KUDova koje većim dijelom svake godine financira Ministarstvo kulture, pripremaju se nastupi komornih sastava i solista. Hrvatsko kulturno-umjetničko društvo „Široka Kula“u svojim ciljevima ima promicanje kulturno umjetničke djelatnosti i očuvanje kulturne i povijesne baštine Like, te povezivanja svih Kuljana raseljenih diljem Hrvatske i svijeta.

Repertoar koji će društvo izvesti su izvorne pjesme i plesovi Like, prvenstveno uže okolice Široke Kule. Voditelj i nekolicina članova društva rade terenska istraživanja po raznim lokalitetima u Lici te tako nastaju scenske izvedbe običaja, pjesama i plesova. Narodna nošnja je rekonstruirana prema originalnim primjercima sa terena ili iz Muzeja Like u Gospiću. Rekonstrukcije narodnih nošnji izrađivali su lokalni izrađivači. Sudjelovanjem na smotrama izvornog folkloru i organiziranjem raznih događaja, predstavljamo Liku, ličku pjesmu, ples, tradiciju, rukotvorine, ličke starine, a prije svega. Ove godine predstavljali su svoju županiju državnoj smotri folkloru na Vinkovačkim jesenima. Tajnik i voditelj društva je Ivan Starčević, a predsjednica Mandica Rukavina

- Piano loop festival

Kao i 2019. godine, u suradnji s udrugom Piano projekt organizirat će se, tijekom mjeseca kolovoza, festival klasične glazbe odsvirane na klaviru u dvorištu muzeja. Festival počinje 16. kolovoza i traje desetak dana, a na njemu sudjeluju svjetski poznati i priznati majstori klavira.

- Organizacija proslave 94. rođendana Johna Coltranea

Godišnjica rođenja pada na datum 23.rujna i time muzej ujedno označava i završetak ljetne sezone. Na festivalu posvećenom glazbi Johna Coltranea nastupa Klasična hrvatska četvorka uz goste. U planu je video i audio snimanje koncerta posvećenog 94-godišnjici rođenja Johna Coltranea.

- Dani klasične gitare i božićni jazz koncert

Festival se organizira početkom studenoga u nekoliko muzejskih ustanova. Jedna od njih je i Etnografski muzej Split. Nastupi se organiziraju u prizemlju muzeja. Božićni jazz koncert u prizemlju muzeja također postaje tradicija. U 2019. godini odsvirana je večer francuskog jazzu, odnosno program Claude Bollinga te je bio vrlo zapažen, što u stručnim krugovima što dolaskom publike.

2.2.10. Zakonske i druge podloge

- Zakon o muzejima
- Strateški plan EMS 2016-2019.
- Javni poziv za predlaganje programa u kulturi Ministarstva kulture RH za 2020.
- Javni poziv za predlaganje programa u kulturi Grada Splita za 2020.
- Poziv za predlaganje javnih potreba u područjima kulture Splitsko-dalmatinske županije za 2020.

6. KRATKO IZVJEŠĆE O RADU MUZEJA ZA 2019. GODINU

a. IZLOŽBE 2019.

1. Izložba EMS „Makedonske narodne nošnje i tekstilno rukotvorstvo u EMS“, autorice Maje Alujević, (otvorena 30. listopada 2018.) do 18. veljače 2019.
2. Izložba EMS „Slatko je, med nije; grko je, pelin nije“, Stella Croatica, Klis
3. Izložba EMS „Splitski krnjevali“, autora Gorana Borčića i Silvija Braice, od 21. veljače do 1. travnja 2019.
4. Izložba EMS „Majka grbava, dica lipa, unučad ma'nita. O lozi, grožđu i vinu“, autorice Ida Jakšić i Ivana Vuković, od 2. svibnja

PREDSTAVLJANJA i PREDAVANJA

- Predstavljajanje knjige „Splitski krnjevali“, EMS, 21. veljače (dr.sc. Joško Belamarić, dr.sc. Silvio Braica, Goran Borčić)
- Predavanje „Splitski krnjevali“, Goran Borčić, 25. veljače
- Predstavljajanje knjige „Splitski krnjevali“, Muzej Mimara - Zagreb, 5. ožujka (dr.sc. Tvrтко Zebec, dr.sc. Silvio Braica, Goran Borčić)

KONCERTI

- SingInSplit, Koncert klapa Ventula, Ankora i Žrnovnica, 31. svibnja
- Koncert Privatne glazbene škole Papandopulo, 6. lipnja
- Piano loop festival, 16. – 22. kolovoza
- Obljetnica rođenja J. Coltranea, 19. rujna
- Dani klasične gitare, 2. studeni

b. OSTALI DOGAĐAJI 2019. GODINE

1. Noć muzeja, 2. veljače
2. Dan muzeja - 18. svibnja
3. Proslava 109. godišnjice osnutka EMS

c. MUZEJSKA IZDANJA

1. Muzejski godišnjak, časopis *Ethnologica Dalmatica* Vol. 26 Etnografski muzej Split
2. Muzejski godišnjak, časopis *Ethnologica Dalmatica* Vol. 26, digitalno izdanje, www.hrcak.hr
3. Ida Jakšić i Ivana Vuković „Majka grbava, dica lipa, unučad ma'nita. O lozi, grožđu i vinu“, Etnografski muzej Split, katalog izložbe
4. Goran Borčić „Splitski krnjevali“, Etnografski muzej Split, katalog izložbe
5. Goran Borčić „Splitski krnjevali“, Etnografski muzej Split, monografija

7. POKAZATELJI REZULTATA

Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost 2019.	Izvor podataka	Ciljana vrijednost 2020.	Ciljana vrijednost 2021.	Ciljana vrijednost 2022.
Povećanje broja posjetitelja Muzeja (bez Vestibula)	Posjetitelje se potiče na učenje i nove spoznaje	broj	19120	Muzej	22000	25000	28000
Povećanje broja posjetitelja Muzeja (Vestibul)	Upoznavanje s novim vizurama i arhitekturom grada	broj	26900	Muzej	28000	29000	30000

Povećanje broja djece u Muzeju	Djeca se potiču na učenje i nova iskustva	broj	4000	Muzej	4500	5000	5500
Povećanje broja organiziranih posjeta preko uputnice (grupe)	Posjetitelji se upoznaju s hrvatskom tradicijom i poviješću	broj	10000	Muzej	11000	12000	13000
Broj pregleda muzejskog časopisa	Čitatelji koji prate priloge muzejskog časopisa	Broj pregleda	220000	Hrčak	223000	227000	230000

Ravnatelj muzeja

dr. sc. Silvio Braica